

REPUBLIC OF KOSOVO	
MINISTRIA E PUNES DHE MIREQIES SË SOCIALË	
Ministry of Labour and Social Welfare	
Sërbia i Ardhshëm i Ardhshëm i Ardhshëm	
№. Prot:	401
Drej. Prot. No:	
Data:	20.12.16
Data:	
No. Prot.:	44
Përkrahje: Përkrahje - Prishtinë	

Republika e Kosovës

Republika Kosova - Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale

Ministarstvo Rada i Socijalne Zastite - Ministry of Labour and Social Welfare

**RREGULLORE (MPMS) NR.05/2016
PËR KËRKESAT MINIMALE PËR SIGURINË DHE SHËNDETIN NË PUNË TË PUNËSUARËVE NË RISK
NGA AMBIENTET SHPËRTHYESE**

**REGULATION (MLSW) NO.05/2016
ON MINIMUM REQUIREMENTS REGARDING OCCUPATIONAL SAFETY AND HEALTH OF
EMPLOYEES AT RISK FROM EXPLOSIVE ATMOSPHERES**

**UREDBE (MRSZ) BR.05/2016
O MINIMALNIM USLOVIMA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU KOD ZAPOSLENIH
UGROŽENIH OD EKSPLOZIVNE ATMOSFERE**

<p>Ministri i Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale,</p> <p>Në mbështetje të Nenet 26 paragrafi 2 Ligjit nr.04/L-161 (GZ Nr.22, me datë 14 qershor, 2013) nenit 8 nënparagrafi 1.4të Rregullores Nr.02/2011 për fushat e përgjegjësive administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive e ndryshuar dhe plotësuar me Rregulloren nr.07/2011 si dhe nenit 38 paragrafit 6 të Rregullores së Punës së Qeverisë Nr. 09/2011 (Gazeta Zyrtare nr.15, 12.09.2011),</p> <p>Nxjerr:</p> <p>RREGULLLORE (MPPMS) NR.05/2016 PËR KËRKESAT MINIMALE PËR SIGURINË DHE SHËNDETTIN NË PUNË TË PUNËMARRËSVE NË RISK NGA AMBIENTET SHPËRTHYESE</p>	<p>Minister of Ministry of Labour and Social Welfare,</p> <p>Pursuant to Article 26, paragraph 2 of the Law no. 04/L-161 (OG No.22, dated 14 June 2013), Article 8, sub-paragraph 1.4 of the Regulation No. 02/2011 on the Areas of Administrative Responsibility of the Office of Prime Minister and Ministries, as amended by Regulation No.07/2011, as well as Article 38, paragraph 6 of the Regulation on the Work of the Government No. 09/2011 (Official Gazette no. 15, 12.09.2011),</p> <p>Adopts:</p> <p>REGULATION (MLSW) NO.05/2016 ON MINIMUM REQUIREMENTS REGARDING OCCUPATIONAL SAFETY AND HEALTH OF EMPLOYEES AT RISK FROM EXPLOSIVE ATMOSPHERES</p>	<p>Ministar Ministarstvo za Rad i Socijalnu Zaštitu,</p> <p>U skladu sa članom 26. stav 2 Zakona br. 04/L-161 (SL br. 22 od 14. juna 2013. godine), članom 8. stav 1.4 Uredbe br. 01/201 o oblastima administrativne odgovornosti Kancelarije premijera i ministarstava, i dopunjenog Pravilnikom br. 07/2011, kao i članom 38. stav 6 Pravilnika Vlade br. 09/2011 (Službeni list br. 15 od 12. septembra 2011. godine),</p> <p>Donosi:</p> <p>UREDBE (MIRSZ) BR.05/2016 O MINIMALNIM USLOVIMA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU KOD ZAPOSLJENIH UGROŽENIH OD EKSPLOZIVNE ATMOSFERE</p>
---	--	---

<p>Neni 1 Qëllimi</p> <p>1. Kjo rregullore përcakton kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit në punë të punëtorëve në rrezik nga ambientet shpërthyes.</p> <p>2. Kjo rregullore është në përputhshmëri me Direktivën 1999/92/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 16 dhjetorit 1999, mbi kërkesat minimale për përmirësimin e mbrojtjes së shëndetit dhe sigurisë së punonjësve në rrezik të mundshëm/potencial nga ambientet shpërthyes (Direktiva e 15-të individuale, brenda kuptimit të Nenit 16 (1) të Direktivës 89/391/EEC)</p>		<p>Neni 2 Fushveprimi</p> <p>1. Kjo rregullore zbatohet për të gjitha ndërmarrjet dhe vendet e punës që janë brenda fushës së veprimit të ligjit nr. 04/L-161, datë 16.5.2013 “Për sigurinë dhe shëndetin në punë”, pavarësisht mënyrës së organizimit, llojit të ndërmarrjes dhe arsyeve për të cilat zhvillohet puna apo</p>
<p>Neni 2 Fushveprimi</p> <p>1. Kjo rregullore zbatohet për të gjitha ndërmarrjet dhe vendet e punës që janë brenda fushës së veprimit të ligjit nr. 04/L-161, datë 16.5.2013 “Për sigurinë dhe shëndetin në punë”, pavarësisht mënyrës së organizimit, llojit të ndërmarrjes dhe arsyeve për të cilat zhvillohet puna apo</p>	<p>Article 1 Aim</p> <p>1. This Regulation lays down minimum requirements regarding occupational safety and health of employees at risk from explosive atmospheres.</p> <p>2. This regulation is harmonised with the Directive 1999/92/EC of the European Parliament and of the Council of 16 December 1999, on minimum requirements for improving the safety and health protection of workers potentially at risk from explosive atmospheres (15th individual Directive within the meaning of Article 16(1) of Directive 89/391/EEC).</p>	<p>Article 1 Svrha</p> <p>1. Ovom Uredbom se uređuju minimalni uslovi bezbednosti i zdravljia u eksplozivnoj atmosferi.</p> <p>2. Ova uredba je u skladu sa Direktivom 1999/92/EC Parlamenta Evrope i Saveta od 16. decembra 1999. godine, o minimumu zahteva za poboljšanje bezbednosti i zdravljia zaposlenih izloženih opasnosti u eksplozivnoj atmosferi (15. individualna Direktiva, u okviru smisla člana 16(1) Direktive 89/391/EEC).</p>
<p>Article 2 Scope</p> <p>1. This Regulation shall apply to all enterprises and workplaces which are under the scope of application of Law No. 04/L-161, “Safety and Health at Work”, regardless of the form of organization, the kind of ownership and the grounds on which the work or the training are carried</p>	<p>Article 2 Delokrug</p> <p>1. Ova Uredba se primenjuje na sva preduzeća i radna mesta koja su u okviru oblasti delokruga Zakona br. 04/L-161 od 16.05.2013. godine „o bezbednosti i zdravljju na radu“, bez obzira na način organizovanja, vrstu preduzeća i razloge iz kojih se vrši rad ili obuka na radnom mestu.</p>	<p>Article 2 Delokrug</p> <p>1. Ova Uredba se primenjuje na sva preduzeća i radna mesta koja su u okviru oblasti delokruga Zakona br. 04/L-161 od 16.05.2013. godine „o bezbednosti i zdravljju na radu“, bez obzira na način organizovanja, vrstu preduzeća i razloge iz kojih se vrši rad ili obuka na radnom mestu.</p>

<p>trajnimi në vendin e punës.</p> <p>2. Kjo Rregullore nuk zbatohet për:</p> <p>2.1. zonat që shërbejnë drejtpërdrejt për trajtimin mjekësor të pacientëve;</p> <p>2.2. përdorimin e pajisjeve që punojnë me lëndë djegëse të gazta;</p> <p>2.3. prodhimin, trajtimin, përdorimin, magazinimin dhe transportimin e eksplozivëve ose substancave kimike të paqëndrueshme;</p> <p>2.4. industrinë e nxjerrjes së mineraleve;</p> <p>2.5. mjetet e transportit tokësor, ujor dhe ajror, përdorimi i të cilave rregullohet me marrëveshje ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Kosovë, me përjashtim të mjeteve të transportit të synuara për përdorim në ambientet shpërthyes.</p> <p>3. Dispozitat e legjislacionit përkatës të shëndetit dhe sigurisë janë plotësisht të zbatueshme në të gjithë fushën e përmendur në paragrafin 1 të këtij neni, përveç rasteve kur ka një dispozitë më specifike në këtë rregullore.</p>	<p>out at the workplace.</p> <p>2. This Regulation shall not apply to:</p> <p>2.1. areas that serve directly for medical treatment of patients;</p> <p>2.2. use of appliances which operate with burning gaseous fuels;</p> <p>2.3. the manufacture, handling, use, storage and transport of explosives or chemically unstable substances;</p> <p>2.4. mineral-extracting industries;</p> <p>2.5. means of transport by land, water and air, the use of which is regulated by international agreements, ratified by the Republic of Kosovo, except for means of transport which are intended for use in explosive atmospheres.</p> <p>3. The provisions of relevant health and safety legislation shall be fully applicable to the whole scope referred to in paragraph 1 of this Article, unless there is a more stringent/specific provision in this Regulation.</p>	<p>2. Ova Uredba se ne primenjuje na:</p> <p>2.1. zone koje služe za direktan medicinski tretman pacijenata;</p> <p>2.2. korišćenje opreme za rad sa zapaljivim gorivom u gasnom stanju;</p> <p>2.3. proizvodnju, tretman, upotrebu, skladištenje i prevoz eksploziva ili nestabilnih hemijskih supstanci;</p> <p>2.4. industrije vađenja minerala;</p> <p>2.5. sredstva drumskog, vodenog ili vazdušnog saobraćaja, čije korišćenje je uređeno međunarodnim sporazumima ratifikovanim u Republici Kosovo, izuzev prevoznih sredstava namenjena za korišćenje u eksplozivnoj atmosferi.</p> <p>3. Odrredbe odgovarajućeg zakonodavstva o zdravlju i bezbednosti na radu se u potpunosti primenjuju u celoj oblasti navedenoj u stavu 1 ovog člana, izuzev slučajeva kada postoji određena specifičnija odredba u ovoj Uredbi.</p>
---	--	---

<p style="text-align: center;">Neni 3 Përkufizime</p> <p>1. Për qëllim të kësaj rregulloreje, termat e përdorur kanë kuptimet e mëposhtme:</p> <p>1.1. “Ambient shpërthyes” është çdo përzierje me ajrin, nën kushtet atmosferike, të substancave të ndezshme në formën e gazrave, avujve, aerosoleve ose pluhurave në të cilat, pasi ka ndodhur ndezja, djegia përhapet në të gjithë përzierjen e padjegur;</p> <p>1.2. “Substancë e ndezshme” apo e djegshme konsiderohen materialet të cilat mund të krijojnë një mjedis shpërthyes, përveç nëse një hulumtim i karakteristikave të tyre ka treguar se gjatë përzierjes me ajrin ato nuk janë në gjendje që në mënyrë të pavarur të shkaktojnë shpërthimin;</p> <p>1.3. “Shpërthimi” është një reaksion i papritur oksidimi ose zberthimi, që prodhon rritje të temperaturës ose të presionit, ose të dyja në të njëjtën kohë;</p>		<p style="text-align: center;">Article 3 Definitions</p> <p>1. For the purposes of this Regulation, the following terms shall have the following meanings:</p> <p>1.1. “Explosive atmosphere” means any mixture with air, under atmospheric conditions, of flammable substances in the form of gases, vapours, aerosols or dusts in which, after ignition has occurred, combustion spreads to the entire unburned mixture;</p> <p>1.2. “Flammable substance” or combustible substances are considered as materials which may form an explosive atmosphere unless an investigation of their properties has shown that in mixtures with air they are incapable of independently propagating an explosion;</p> <p>1.3. “Explosion” is an abrupt oxidation or decomposition reaction, that produces an increase in temperature or pressure, or in both simultaneously;</p>
<p>1.1. “Ambient shpërthyes” është çdo përzierje me ajrin, nën kushtet atmosferike, të substancave të ndezshme në formën e gazrave, avujve, aerosoleve ose pluhurave në të cilat, pasi ka ndodhur ndezja, djegia përhapet në të gjithë përzierjen e padjegur;</p> <p>1.2. “Substancë e ndezshme” apo e djegshme konsiderohen materialet të cilat mund të krijojnë një mjedis shpërthyes, përveç nëse një hulumtim i karakteristikave të tyre ka treguar se gjatë përzierjes me ajrin ato nuk janë në gjendje që në mënyrë të pavarur të shkaktojnë shpërthimin;</p> <p>1.3. “Shpërthimi” është një reaksion i papritur oksidimi ose zberthimi, që prodhon rritje të temperaturës ose të presionit, ose të dyja në të njëjtën kohë;</p>	<p>1.1. “Explosive atmosphere” means any mixture with air, under atmospheric conditions, of flammable substances in the form of gases, vapours, aerosols or dusts in which, after ignition has occurred, combustion spreads to the entire unburned mixture;</p> <p>1.2. “Flammable substance” or combustible substances are considered as materials which may form an explosive atmosphere unless an investigation of their properties has shown that in mixtures with air they are incapable of independently propagating an explosion;</p> <p>1.3. “Explosion” is an abrupt oxidation or decomposition reaction, that produces an increase in temperature or pressure, or in both simultaneously;</p>	<p style="text-align: center;">Član 3 Definicije</p> <p>1. Za ciljeve ove Uredbe, izrazi korišćeni u istoj imaju sledeće značenje:</p> <p>1.1. “Eksplozivna atmosfera” je svaka mešavina sa vazduhom, u atmosferskim uslovima, zapaljivih materija u stanju gasa, pare, aerosola ili praha u kojima, nakon paljenja, se sagorevanje širi na celokupnu nesagorelu mešavinu;</p> <p>1.2. “Zapaljiva supstanca” ili sagorevajuća se smatraju materijali koji mogu da formiraju eksplozivnu atmosferu, osim ukoliko je istraživanje njihovih svojstava ukazalo da tokom mešanja sa vazduhom iste nisu u stanju da nezavisno prouzrokuju eksploziju;</p> <p>1.3. “Eksplozija” je neočekivana reakcija razgradnje oksidacijom ili razgradnjom, koja proizvodi povećanje temperature ili pritiska, ili obe istovremeno;</p>
<p>1.1. “Ambient shpërthyes” është çdo përzierje me ajrin, nën kushtet atmosferike, të substancave të ndezshme në formën e gazrave, avujve, aerosoleve ose pluhurave në të cilat, pasi ka ndodhur ndezja, djegia përhapet në të gjithë përzierjen e padjegur;</p> <p>1.2. “Substancë e ndezshme” apo e djegshme konsiderohen materialet të cilat mund të krijojnë një mjedis shpërthyes, përveç nëse një hulumtim i karakteristikave të tyre ka treguar se gjatë përzierjes me ajrin ato nuk janë në gjendje që në mënyrë të pavarur të shkaktojnë shpërthimin;</p> <p>1.3. “Shpërthimi” është një reaksion i papritur oksidimi ose zberthimi, që prodhon rritje të temperaturës ose të presionit, ose të dyja në të njëjtën kohë;</p>	<p>1.1. “Explosive atmosphere” means any mixture with air, under atmospheric conditions, of flammable substances in the form of gases, vapours, aerosols or dusts in which, after ignition has occurred, combustion spreads to the entire unburned mixture;</p> <p>1.2. “Flammable substance” or combustible substances are considered as materials which may form an explosive atmosphere unless an investigation of their properties has shown that in mixtures with air they are incapable of independently propagating an explosion;</p> <p>1.3. “Explosion” is an abrupt oxidation or decomposition reaction, that produces an increase in temperature or pressure, or in both simultaneously;</p>	<p>1.1. “Eksplozivna atmosfera” je svaka mešavina sa vazduhom, u atmosferskim uslovima, zapaljivih materija u stanju gasa, pare, aerosola ili praha u kojima, nakon paljenja, se sagorevanje širi na celokupnu nesagorelu mešavinu;</p> <p>1.2. “Zapaljiva supstanca” ili sagorevajuća se smatraju materijali koji mogu da formiraju eksplozivnu atmosferu, osim ukoliko je istraživanje njihovih svojstava ukazalo da tokom mešanja sa vazduhom iste nisu u stanju da nezavisno prouzrokuju eksploziju;</p> <p>1.3. “Eksplozija” je neočekivana reakcija razgradnje oksidacijom ili razgradnjom, koja proizvodi povećanje temperature ili pritiska, ili obe istovremeno;</p>

<p>1.4. "Proces pune normal " është situata kur instalimet përdoren brenda parametrave të projektimit të tyre.</p> <p style="text-align: center;">Neni 4</p> <p>Parandalimi i shpërthimeve dhe mbrojtja ndaj tyre</p> <p>1. Punëdhënësi siguron parandalimin dhe mbrojtjen nga shpërthimet, duke marrë masa teknike dhe organizative të përshatshme me natyrën e procesit të punës, në përputhje me parimet bazë të mëposhtme të renditura sipas përparësisë:</p> <p>1.1. të parandalojë krijimin e ambienteve shpërthyesë, ose ku natyra e veprimtarisë nuk e lejon këtë;</p> <p>1.2. të shmangë ndezjen e ambienteve shpërthyesë, dhe</p> <p>1.3. të zvogëlojë efektet negative të një shpërthimi në mënyrë që të sigurohet mbrojtja e punëmarrësve dhe personave të tjerë.</p> <p>2. Kur është e nevojshme, masat e parandalimit dhe të mbrojtjes sipas</p>	<p>1.4. "Normal work process" is the situation when installations are used within their design parameters.</p> <p style="text-align: center;">Article 4</p> <p>Prevention of and protection against explosions</p> <p>1. The employer shall ensure prevention of and protection against explosions by taking technical and organisational measures appropriate to the nature of the work process, in accordance with the following basic principles, listed according priority:</p> <p>1.1. to prevent the formation of explosive atmospheres, or where the nature of the activity does not allow that;</p> <p>1.2. to avoid the ignition of explosive atmospheres, and</p> <p>1.3. to mitigate the detrimental effects of an explosion so as to ensure protection of employees and other persons.</p> <p>2. Where necessary, the preventive and protective measures according to paragraph</p>	<p>1.4. "Normalan proces rada" predstavljia situacije u kojima se instalacije koriste u okviru parametara njihovog projektovanja.</p> <p style="text-align: center;">Član 4</p> <p>Sprečavanje i zaštita od eksplozija</p> <p>1. Poslodavac obezbeduje sprečavanje i zaštitu od eksplozija preduzimanjem tehničkih i organizacionih mera prikladnih prirodi procesa rada, a u skladu sa sledećim osnovnim načelima listiranim po prednosti:</p> <p>1.1. sprečavanje stvaranja eksplozivne atmosfere, ili gde priroda delatnosti ne dozvoljava navedeno;</p> <p>1.2. izbegavanje paljenje eksplozivnih atmosfera, i</p> <p>1.3. smanjenje negativnih efekata eksplozije kako bi se osigurala zaštita zaposlenih i drugih lica.</p> <p>2. Kada je neophodno, preventivne i mere zaštite iz stava 1 ovog člana se kombinuju i</p>
--	---	--

<p>paragrafit 1 të këtij neni kombinohen dhe plotësohen me masa të tjera kundër përhapjes së shpërthimeve.</p> <p>3. Punëdhënësi rishikon rregullisht masat parandaluese dhe mbrojtëse të përcaktuara në paragrafin 1 dhe 2 të këtij neni, në periudhat e përcaktuara nga vetë ai, dhe sa herë që ndodhin ndryshime të rëndësishme.</p>	<p>1 of this Article shall be combined and/or supplemented with other measures against the propagation of explosions.</p> <p>3. The employer shall regularly review the preventive and protective measures laid down in paragraph 1 and 2 of this Article, in periods determined by him, and in any event, whenever significant changes occur.</p>	<p>dopunjuju drugim merama protiv širenja eksplozija.</p> <p>3. Poslodavac redovno proverava preventivne i zaštitne mere utvrđene stavovima 1 i 2 ovog člana, u periodima koje on lično utvrdi i u svakom slučaju kada dođe do značajnih promena.</p>
<p>Neni 5</p> <p>Vlerësimi i risqeve të shpërthimit</p> <p>1. Punëdhënësi vlerëson çdo risk që krijohet nga ambientet shpërthyesë, duke marrë parasysh të paktën:</p> <p>1.1. mundësinë e krijimit të ambienteve shpërthyesë dhe qëndrueshmërinë e tyre;</p> <p>1.2. mundësinë që burimet e ndezjes, përfshirë shkarkimet elektrostatische, të jenë të pranishme dhe të bëhen aktive dhe efektive;</p> <p>1.3. instalimet, substancat e përdorura, proceset dhe ndërveprimet e tyre të mundshme;</p>	<p>Article 5</p> <p>Assessment of explosion risks</p> <p>1. The employer shall assess any risk which arises from explosive atmospheres, taking account at least of:</p> <p>1.1. the likelihood that explosive atmospheres will occur and their persistence;</p> <p>1.2. the likelihood that ignition sources, including electrostatic discharges, will be present and become active and effective;</p> <p>1.3. the installations, substances used, processes, and their possible interactions;</p>	<p>Član 5</p> <p>Ocena opasnosti od eksplozije</p> <p>1. Poslodavac ocenjuje svaku opasnost koja se pojavljuje u eksplozivnoj atmosferi, uzimajući u obzir najmanje:</p> <p>1.1. verovatnoću stvaranja eksplozivne atmosfere i njihovu stabilnost;</p> <p>1.2. mogućnost da izvori paljenja, uključujući elektrostatičko pražnjenje, budu prisutni i efektivni;</p> <p>1.3. instalacije, korišćene supstance, procesi i njihova moguća interakcija;</p>

<p>1.4. shkallën e pasojave të parashikuara.</p> <p>2. Risqet e shpërthimit vlerësohen në tërësi, duke marrë parasysh të gjitha aspektet e punës.</p> <p>3. Në vlerësimin e risqeve të shpërthimit merren parasysh hapësirat që janë të lidhura ose mund të lidhen me vendet ku mund të krijohen ambiente shpërthyesë.</p>	<p>1.4. the scale of the anticipated effects.</p> <p>2. Explosion risks shall be assessed overall, with regards to all aspects of work.</p> <p>3. Places which are or can be connected with the places in which explosive atmospheres may occur shall be taken into account in assessing explosion risks.</p>	<p>1.4. stepen predviđenih posledica.</p> <p>2. Opasnost eksplozije se ocenjuje kao celina, uzimajući u obzir sve aspekte rada.</p> <p>3. U ocenama opasnosti od eksplozije se uzimaju u obzir prostori koji nisu povezani ili se mogu povezati sa mestima gde se može stvoriti eksplozivna atmosfera.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 6</p> <p style="text-align: center;">Klasifikimi i vendeve ku mund të krijohen ambiente shpërthyesë</p> <p>1. Punëdhënësi, për të garantuar sigurinë dhe shëndetin e të punësuarëve dhe të personave të tjerë në vendet e punës ku mund të krijohen ambiente shpërthyesë, merri masat e nevojshme në mënyrë që:</p> <p>1.1. të klasifikojë vendet ku mund të krijohen ambientet shpërthyesë sipas zonave në përputhje me Shtojcën I;</p> <p>1.2. të sigurohet që kërkesat minimale të përcaktuara në Shtojcën II janë zbatuar në vendet e klasifikuara në nën paragrafin 1.1 të këtij paragrafi;</p>	<p style="text-align: center;">Article 6</p> <p style="text-align: center;">Places where explosive atmospheres may occur</p> <p>1. To ensure the safety and health of employees and other persons, at the workplaces where explosive atmospheres may occur, the employer shall take the necessary measures in order to:</p> <p>1.1. classify places where explosive atmospheres may occur into zones in accordance with Annex I;</p> <p>1.2. ensure that the minimum requirements laid down in Annex II are applied to places covered by subparagraph 1.1 of this paragraph;</p>	<p style="text-align: center;">Član 6</p> <p style="text-align: center;">Klasifikacija mesta gde se može stvoriti eksplozivna atmosfera</p> <p>1. Poslodavac za garantovanje bezbednosti i zdravija zaposlenih i drugih lica na radnim mestima gde se može stvoriti eksplozivna atmosfera, preduzima neophodne mere kako bi:</p> <p>1.1. klasifikovao mesta gde se može stvoriti eksplozivna atmosfera prema zonama u skladu sa Prilogom I;</p> <p>1.2. se osigurao da su primenjeni minimalni uslovi utvrđeni u Prilogu II za mesta klasifikovana u podstavai 1.1 ovog stava;</p>

<p>1.3. të pajisë me shenja dalhese, kur është e nevojshme, në burim dhe pikat hyrëse, vendet ku ambientet shpërthyes mund të krijohen në shkallë të tillë sa rrezikohet shëndeti dhe siguria e të punësuarit, në përputhje me Shtojcën III të kësaj rregulloreje;</p> <p>1.4. të sigurojë hartimin e një Dokumenti me shkrim të Mbrojtjes nga Shpërthimi dhe përditësimin e tij në përputhje me nenin 8.</p> <p>2. Kur ambientet shpërthyes mund të krijoen në sasi të tilla që rrezikojnë sigurinë dhe shëndetin e të punësuarit, punëdhënësi siguron mbikëqyrje të përshtatshme ose/dhe monitorim të vazhdueshëm nëpërmjet përdorimit të mjeteve teknike në përputhje me vlerësimin e riskut, gjatë pranisë së të punësuarit.</p>	<p>1.3. mark with signs, where necessary, the places where explosive atmospheres may occur in such quantities as to endanger the health and safety of employees, at source and entry points, in accordance with Annex III of this Regulation.;</p> <p>1.4. ensure the elaboration of a written Explosion Protection Document and update it according to the Article 8.</p> <p>2. Where explosive atmospheres may arise in such quantities as to endanger the safety and health of employees, the employer shall ensure appropriate supervision or/and continuous monitoring by use of appropriate technical means in accordance with the risk assessment, during the presence of employees.</p>	<p>1.3. označio, kada je potrebno, mesta u kojima se može stvoriti eksplozivna atmosfera u takvom stepenu da se može ugroziti zdravlje i bezbednost zaposlenih, na izvoru i na ulaznim tačkama u skladu sa Prilogom III ove Uredbe,</p> <p>1.4. osigurao izradu pisanog Dokumenta o zaštiti od eksplozije i ažuriranje istog u skladu sa članom 8.</p> <p>2. Kada se može stvoriti eksplozivna atmosfera u takvim količinama da ugrožava bezbednost i zdravlje zaposlenih, poslodavac obezbeduje prikladan nadzor i/ili stalno nadgledanje korišćenjem tehničkih sredstava u skladu sa ocenom opasnosti, tokom prisustva zaposlenih.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 7</p> <p style="text-align: center;">Detyrimi për koordinim</p> <p>1.Në rastet kur të punësuarit nga ndërmarrje të ndryshme janë të pranishëm në të njëjtin vend pune:</p>	<p style="text-align: center;">Article 7</p> <p style="text-align: center;">Duty of coordination</p> <p>1. Where employees from several undertakings are present at the same workplace:</p>	<p style="text-align: center;">Član 7</p> <p style="text-align: center;">Obaveza koordinacije</p> <p>1.U slučajevima kada su zaposleni iz različitih preduzeća prisutni na istom radnom mestu:</p>

<p>1.1. secili punëdhënës është përgjegjës për të gjitha çështjet që janë nën kontrollin e tij;</p> <p>1.2. punëdhënësi përgjegjës për vendin e punës koordinon zbatimin e të gjitha masave dhe procedurave që lidhen me sigurinë dhe shëndetin e të punësuarve ;</p> <p>1.3.punëdhënësi pasqyron në Dokumentin për Mbrojtjen nga Shpërthimi të përcaktuar në nenin 8 të kësaj rregulloreje qëllimin, masat dhe mënyrat e zbatueshmërisë së këtij koordinimi</p>	<p>1.1. each employer shall be responsible for all matters under his control;</p> <p>1.2. the employer responsible for the workplace shall coordinate the implementation of all the measures and procedures concerning employees' health and safety;</p> <p>1.3. the employer shall state, in the Explosion Protection Document referred to in Article 8 of this Regulation, the aim, the measures and ways of applicability of such coordination.</p>	<p>1.1. svaki poslodavac je odgovoran za sve stvari koje su pod njegovom kontrolom;</p> <p>1.2. nadležni poslodavac za radno mesto koordiniše primenu svih mera i procedura koje se odnose na bezbednost i zdravlje zaposlenih;</p> <p>1.3. u Dokumentu za zaštitu od eksplozije, propisanom članom 8. ove Uredbe, poslodavac navodi svrhu, mere i način sprovođenja ove koordinacije.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 8</p> <p style="text-align: center;">Dokumenti për Mbrojtjen nga Shpërthimi</p> <p>1. Në përmbushje të detyrimeve të përcaktuara në nenin 5, punëdhënësi siguron hartimin dhe përditësimin e Dokumentit për Mbrojtjen nga Shpërthimi, i cili duhet t'i përmbajë këto informata:</p> <p>1.1. përcaktimin dhe vlerësimin e riskut për shpërthim;</p> <p>1.2. marrjen e të gjitha masave të</p>	<p style="text-align: center;">Article 8</p> <p style="text-align: center;">Explosion protection document</p> <p>1.In carrying out the obligations laid down in Article 5, the employer shall ensure the drafting and updating of the Explosion Protection Document, which shall contain in particular the following information:</p> <p>1.1.the determination and assessment of the risk for explosion;</p>	<p style="text-align: center;">Član 8</p> <p style="text-align: center;">Dokument za zaštitu od eksplozije</p> <p>1. U izvršenju obaveza propisanih članom 5, poslodavac obezbeđuje izradu i ažuriranje Dokumenta za zaštitu od eksplozije, koja sadrži pogotovo:</p> <p>1.1.određenost i ocenu opasnosti od eksplozije;</p>

<p>përshatshme parandaluese dhe lehtësuese/përmirësuese;</p> <p>1.3. Klasifikimin e vendeve në zona sipas Shtojcës I;</p> <p>1.4. kërkesat minimale për përmirësimin e sigurisë dhe shëndetit në punë, të përcaktuara në Shtojcën II, sipas zonave specifike/të specifikuara;</p> <p>1.5. projektimin, vënien në punë dhe mirëmbajtjen e vendit dhe pajisjeve të punës, përfshirë edhe pajisjet paralajmëruese, duke marrë parasysh sigurinë;</p> <p>1.6. koordinimin e masave dhe procedurave sipas nenit 6 të kësaj rregulloreje.</p> <p>2. Përmbajtja e detajuar e Dokumentit për Mbrojtjen nga Shpërthimi, është e specifikuar/ përcaktuar në Shtojcën 2, nënparagrafin 1.2.7 të kësaj rregulloreje.. Dokumenti Për Mbrojtjen nga Shpërthimi hartohet përpara fillimit të punës dhe rishikohet në rastet kur vendi, pajisjet ose organizimi i punës pësojnë ndryshime, zgjerime ose shndërrime të rëndësishme.</p>		<p>1.2.the adoption of appropriate preventive and mitigation measures;</p> <p>1.3.the classification of places into zones in accordance with Annex I;</p> <p>1.4.the minimum requirements for improving occupational safety and health, set out in Annex II, according to specific zones;</p> <p>1.5.the design, operation and maintenance of the workplace and work equipment, including warning devices, with due regard for safety;</p> <p>1.6.the coordination of measures and procedures in accordance with article 6 of this Regulation.</p> <p>2 The detailed content of Explosion Protection Document, is specified on Annex II, subparagraph. 1.2.7 of this regulation. The explosion protection document shall be drawn up prior to the commencement of work and be revised when the workplace, work equipment or organisation of the work undergoes significant changes, extensions or conversions.</p>
		<p>1.2. preduzimanje svih mera prikladnih za postizanje cilja ove Uredbe;</p> <p>1.3. Klasifikaciju mesta po zonama u skladu sa Prilogom I;</p> <p>1.4. minimalne uslove za poboljšanje bezbednosti i zdravlja na radu, utvrđene Prilogom II, prema zonama;</p> <p>1.5. projektovanje, stavljanje u rad i održavanje mesta i opreme za rad, uključujući i opremu za upozoravanje, imajući u vidu bezbednost;</p> <p>1.6. koordinaciju mera i procedura prema članu 6. ove Uredbe.</p> <p>2. Sadržaj Dokumenta za zaštitu od eksplozije je detaljno opisan u Prilogu 2, tačka 1.2.7 ove Uredbe. Dokument za zaštitu od eksplozije se izrađuje pre početka rada i revidira u slučajevima kada se mesto, oprema ili organizacija rada promeni, proširi ili dođe do značajnih promena.</p>

<p>3. Punëdhënësi mund të kombinojë vlerësimet ekzistuese të riskut nga shpërthimi, dokumente ose raporte të tjera të barazvlefshme të prodhuara në bazë të legjislacionit në fuqi.</p>	<p>3. The employer may combine existing explosion risk assessments, documents or other equivalent reports produced under the applicable legislation.</p>	<p>3. Poslodavac može kombinovati postojeće ocene opasnosti od eksplozije, dokumente ili druge ekvivalentne izveštaje izradene na osnovu zakonodavstva na snazi.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 9</p> <p style="text-align: center;">Kërkesa të vecanta për pajisjet dhe vendet e punës</p> <p>1. Pajisjet e punës për përdorim në vendet ku mund të krijohen ambiente shpërthyesë duhet të jenë në përputhje me kërkesat minimale të përcaktuara në Shtojcën II.</p> <p>2. Vendet e punës dhe hapësirat ku mund të krijohen ambiente shpërthyesë duhet të jenë në përputhje me kërkesat minimale të përcaktuara në këtë rregullorë.</p> <p>3. Për çdo ndryshim, zgjerim ose ristrukturim që kryhet në vendet e punës dhe hapësirat ku mund të krijohen ambiente shpërthyesë, punëdhënësi merr masat e nevojshme në përputhje me kërkesat minimale të përcaktuara në këtë rregullorë.</p>	<p style="text-align: center;">Article 9</p> <p style="text-align: center;">Special requirements for work equipment and workplaces</p> <p>1. Work equipment for use in places where explosive atmospheres may occur shall comply with the minimum requirements laid down in Annex II.</p> <p>2. Workplaces and spaces where explosive atmospheres may occur shall comply with minimum requirements set out in this Regulation.</p> <p>3. Regarding any modification, extension or restructuring which is undertaken in workplaces and spaces where explosive atmospheres may occur, the employer shall take the necessary measures in accordance with the minimum requirements set out in this regulation.</p>	<p style="text-align: center;">Član 9</p> <p style="text-align: center;">Posebni uslovi za opremu i radna mesta</p> <p>1. Oprema za rad za korišćenje na mestima gde se može stvoriti eksplozivna atmosfera je u skladu sa minimalnim uslovima propisanim u Prilogu II.</p> <p>2. Radna mesta i prostor gde se može stvoriti eksplozivna atmosfera trebaju biti u skladu sa minimalnim uslovima propisanim u ovoj Uredbi.</p> <p>3. Za svaku promenu, proširenje i restrukturisanje koje se sprovede na radnim mestima i prostoru gde se može stvoriti eksplozivna atmosfera, poslodavca preduzima mere u skladu sa minimalnim uslovima propisanim u ovoj Uredbi.</p>

<p>Neni 10 Shtrojca</p> <p>Shtojcat 1, 2 dhe 3 janë pjesë përbërëse e kësaj rregulloreje.</p> <p>Neni 11 Hyrja në fuqi</p> <p>Kjo Rregullore hyn në fuqi shtatë (7) ditë pas nënshkrimit nga Ministri i Punës dhe Mirëqenies Sociale.</p> <p> Ministër i Punës dhe Mirëqenies Sociale</p> <p> Arban Abrashi</p>	<p>Article 10 Annex</p> <p>The Annexes 1, 2 and 3 are integral parts of this Regulation.</p> <p>Article 11 Entry into force</p> <p>This Regulation shall enter into force seven (7) days after the signature of the Minister of Labour and Social Welfare .</p> <p>Arban Abrashi</p> <p>Minister of Labour and Social Welfare</p>	<p>Neni 10 Aneksi</p> <p>Aneksi 1, 2 i 3 su sastavni deo ovog pravilnika .</p> <p>Član 11 Stupanje na snagu</p> <p>Ova Uredba stupa na snagu sedam (7) dana nakon potpisa ministra za rad i socijalnu zaštitu.</p> <p>Arban Abrashi</p> <p>Ministar za Rad i Socijalnu Zaštitu</p>
---	---	--

SHTOJCA I

KLASIFIKIMI I VENDEVE KU MUND TË KRIJOHEN AMBIENTE SHPËRTHYESE

Shënim paraprak

Punëdhënësi, duke u bazuar në rezultatet e vlerësimit të riskut, në pajtim me nenin 4 të kësaj Rregulloreje, do t'i klasifikojë vendet ku mund të paraqiten ambiente shpërthyesë dhe vende me ambiente jo-shpërthyesë.

1. Klasifikimi i vendeve

1.1 Një vend konsiderohet i rrezikshëm nëse në të mund të krijohet një ambiente shpërthyesë në shkallë të tillë, që të kërkojë masa speciale parandaluese për të mbrojtur shëndetin dhe sigurinë e punëmarrësve në fjalë.

1.2 Një vend konsiderohet jo i rrezikshëm nëse në të nuk pritet të krijohet një ambiente shpërthyesë në shkallë të tillë, që të kërkojë masa të veçanta parandaluese.

2. Klasifikimi i vendeve të rrezikshme

Vendet e rrezikshme klasifikohen në zona duke u bazuar në shpeshhtësinë dhe kohëzgjatjes së krijimit të një atmosfere shpërthyesë.

Niveli i masave që duhen marrë në përputhje me Shtojcën II/A, përcaktohet sipas këtij klasifikimi.

Zona 0

Një vend në të cilin një atmosferë shpërthyesë, e përbërë nga një përzierje me ajrin e substancave të ndezshme në formë gazi, avulli ose aerosoli, është e pranishme në mënyrë të vazhdueshme, për periudha të gjata ose shpesh.

Zona 1

Një vend në të cilin gjatë procesit normal të punës ekziston mundësia e krijimit të një atmosfere shpërthyesë, e përbërë nga një përzierje me ajrin e substancave të ndezshme në formë gazi, avulli ose aerosoli.

Zona 2

Një vend në të cilin një mjedis shpërthyes, i përbërë nga një përzierje me ajrin e substancave të ndezshme në formën e gazit, avullit ose lagështisë nuk ka gjasa të ndodhë gjatë operacioneve normale, por në qoftë se kjo ndodhë do të zhvillohet vetëm për një periudhë të shkurtër.

Zona 20

Një vend në të cilin, një ambient shpërthyes në formën të resë apo të pluhurit të djegshëm në ajër, është i pranishëm vazhdimisht, ose për periudha të gjata ose të shpeshta.

Zona 21

Një vend në të cilin, një mjedis shpërthyes në formën e një reje apo të pluhurit të djegshëm në ajër, ka të ngjarë të ndodhë herë pas herë gjatë operacionit normal.

Zona 22

Një vend në të cilin, një ambient shpërthyes në formën e një reje apo pluhuri të djegshëm në ajër, nuk ka të ngjarë të ndodhë gjatë operacionit normal, por, në qoftë se kjo ndodh, do të zhvillohet vetëm për një kohë të shkurtër.

Shënime:

1. Shtresat, depozitat dhe grumbujt e pluhurit të djegshëm duhet të merren në konsideratë si çdo burim tjetër që mund të krijojë një atmosferë shpërthyesë.

SHTOJCA II

A. PËR KËRKESAT MINIMALE PËR SIGURINË DHE SHËNDEJTIN NË PUNË TË PUNËMARRËSVE NË RISK NGA AMBIENTET SHPËRTHYESE

Shënim paraprak

Punëdhënësi është i detyruar të zbatojë kërkesat e përcaktuara në këtë shtojcë për:

vendet e klasifikuara si të rrezikshme në përputhje me Shtojcën I, sa herë kjo kërkohet nga veçoritë e ambientit të punës, vendet individuale të punës, pajisjet, substancat e përdorura ose reziqet e shkaktuara nga veprimtaria e lidhur me reziqet nga ambientet shpërthyesë,

pajisjet për vende jo të rrezikshme që nevojiten dhe ndihmojnë sigurimin e funksionimit të sigurt të pajisjeve të ndodhura në vende të rrezikshme.

1. Masat organizative

1.1 Informimi dhe trajnimi i punëmarrësve

1.1.1. Punëdhënësi informon punëmarrësit dhe përfaqësuesit e tyre për të gjithë aspektet e mbrojtjes së punëmarrësve në risk nga atmosferat shpërthyesë në vendin individual të punës;

1.1.2. Punëdhënësi informon punëmarrësin që punon në vende ku mund të krijohen atmosfera shpërthyesë për Dokumentin e Mbrojtjes nga Shpërthimi dhe udhëzimet me shkrim të proceseve të punës;

1.1.3. Punëdhënësi u siguron punëmarrësve që punojnë në vendet ku mund të krijohen atmosfera shpërthyesë, trajnim të mjaftueshëm dhe të përshatshëm në lidhje me përdorimin e pajisjeve dhe mbrojtjen nga shpërthimet.

1.2. Udhëzimet me shkrim dhe lejimi i përkohshëm për të hyrë dhe/ose punuar në ambientet shpërthyes

1.2.1. Punëdhënësi harton udhëzimet me shkrim të proceseve të punës në vendet e rrezikshme ku mund të krijohen atmosferat shpërthyes;

1.2.2. Punëdhënësi harton mënyrën e organizimit dhe funksionimit të procesit të lejimit të përkohshëm, për të hyrë dhe punuar në ambientet shpërthyes, me qëllim të kryerjes së proceseve jo të zakonshme të punës, që lidhen me mirëmbajtjen, riparimin, pastrimin, ose çdo proces tjetër dhe merr masa për zbatimin e tij;

1.2.3. Udhëzimet me shkrim përmbajnë të paktën:

1.2.3.1. tabelat e të dhënave të sigurisë ose të dhëna të tjera për karakteristikat e substancave të pranishme dhe të përdorura, të cilat mund të krijojnë rrisqe të shpërthimit;

1.2.3.2. karakteristikat e vendeve që paraqesin risk shpërthimi;

1.2.3.3. udhëzime mbi procesin e punës, procedurat e konfigurimit, kontrollit dhe testimi të sistemeve mbrojtëse, kontrolluese, matëse dhe sinjalizuese;

1.2.3.4. masat për sigurinë dhe shëndetin në punë dhe për mbrojtjen nga zjarri të cilat duhet të përdoren gjatë vënies në punë të pajisjeve dhe / ose ndalimit të tyre;

1.2.3.5. rregullat për procedurat e pastrimit;

1.2.3.6.kohëzgjatja dhe periudhat e kontrollit dhe testimi si dhe ekzaminimet e tjera specifike;

1.2.3.7. kohëzgjatja, periudhat dhe procesi i zbulimit të krijimit të substancave të ndezshme në formë gazi, avulli, aerosoli dhe pluhuri;

1.2.3.8; masat në rastin e krijimit të një atmosfere shpërthyes dhe të një risku serioz për shpërthim, përfshirë evakuimin nga vendi i punës, dhënien e ndihmës së parë dhe masat për të eliminuar pasojat e një shpërthimi;

- 1.2.3.9. lista e llojit të punëve për të cilat kërkohet leja për të punuar;
- 1.2.3.10. lista e personave përgjegjës për lëshimin e përkohshëm të lejës për të punuar.
- 1.2.4 Leja e përkohshme për të punuar duhet të përmbajë të paktën:
 - 1.2.4.1. emrin dhe funksionin e personit kompetent, përgjegjës për kryerjen e punës;
 - 1.2.4.2. emrin dhe funksionin e personit kompetent, përgjegjës për mbikëqyrjen e punës së kryer;
 - 1.2.4.3. lista e anëtarëve të grupit të punës që kryejnë punën;
 - 1.2.4.4. përkrahimin me saktësi të vendit ku do të kryhet puna;
 - 1.2.4.5. identifikimin e qartë të punës që do të kryhet;
 - 1.2.4.6. identifikimin e rezikut - cilat substanca të rrezikshme mund të krijohen;
 - 1.2.4.7. shenjimin e vendit të punës;
 - 1.2.4.8. mënyrën e mbikqyrjes;
 - 1.2.4.9. mënyrën e pajisjes së punëmarësve dhe vendit të punës me masa mbrojtëse dhe garantuese gjatë kryerjes së punës dhe pas përfundimit të punës;
 - 1.2.4.10. masat parandaluese dhe mbrojtëse për sigurinë dhe shëndetin në punë dhe për mbrojtjen nga zjarri dhe shpërthimi,
 - 1.2.4.11. përrudhën e vlefshmërisë së lejës.

- 1.2.5. Leja e punës jepet nga një person me përgjegjësi për këtë funksion përpara fillimit të punës, i caktuar nga punëdhënësi.
- 1.2.6 Anëtarët e grupit të punës të përmendur në nënparagrafin 3” të paragrafit 1.2.4 informohen me shkrim lidhur me përmbajtjen e lejës të përkohshëm për punë, shenjat paralajmëruese që informojnë rreth rrezikut të mundshëm të shpërthimit.
- 1.2.7. Dokumenti për Mbrojtjen nga Shpërthimi përmban të paktën:
- 1.2.7.1. përshkrimin e vendit të punës dhe zonave të punës, si emrin e ndërtesës, llojin e implantit, projektin e ndërtesave/dhomave dhe personat përgjegjës, numrin e punëmarrësve;
- 1.2.7.2. përshkrimin e hapave dhe aktiviteteve të procesit me anë të një teksti të shkurtër , mundësisht të kombinuar me një paraqitje grafike të tyre;
- 1.2.7.3. përshkrimin e substancave të përdorura/parametrave të sigurisë, listën e parametrave të dobishëm të sigurisë lidhur me mbrojtjen nga shpërthimi;
- 1.2.7.4 rezultatet e analizës së riskut, vendet/zonat e rrezikshme mund të përshkruhen me anë të një teksti dhe gjithashtu të paraqiten në mënyrë grafike në formën e planimetrisë së zonës;
- 1.2.7.5. masat teknike dhe organizative për mbrojtjen nga shpërthimi;
- 1.2.7.6. zbatimin e masave të mbrojtjes nga shpërthimi, kush është përgjegjës, efektshmëria e masës;
- 1.2.7.7. koordinimin e masave të mbrojtjes nga shpërthimi;
- 1.2.7.8. shtojcat e dokumentit të mbrojtjes nga shpërthimi, si certifikatat e testimit CE, certifikatat CE të konformitetit, tabelat e të dhënave të sigurisë, udhëzimet e përdorimit për pajisjen apo njetet.

2. Masat për mbrojtjen nga shpërthimi

- 2.1. Çdo dalje dhe/ose lirim, goftë i qëllimshëm ose jo, i gazrave, avujve, aerosoleve të ndezshëm ose pluhurave të djegshëm, që mund të krijojë rrezik për shpërthim, duhet të devijohet ose të largohet në mënyrë të përshtatshme në një vend të sigurt, ose, kur kjo nuk është e mundur praktikisht, të izolohet në mënyrë të sigurt ose të bëhet e sigurt nëpërmjet ndonjë metode tjetër të përshtatshme.
- 2.2. Nëse një atmosferë shpërthyesë përmban disa lloje gazesh, avujsh, aerosolësh ose pluhurash të djegshëm dhe/ose të ndezshëm, masat parandaluese duhet të jenë të përshtatshme me riskun më të madh të mundshëm.
- 2.3. Parandalimi i rreziqeve të ndezjes në përputhje me nenin 4 të kësaj rregulloreje merr parasysh gjithashtu shkaktimet elektrostатike, kur punëmarrësit ose mjedisi i punës veprojnë si bartës ose prodhues të ngarkesave. Punëmarrësit duhet të pajisen me veshje pune të përshtatshme të bëra nga materiale që nuk prodhojnë shkarkime elektrostатike, të cilat mund të ndezin ambientet shpërthyesë.
- 2.4. Implanti, pajisjet, sistemet e mbrojtjes dhe çdo pajisje lidhëse ndërmjet tyre vihen në punë, vetëm nëse Dokumenti për Mbrojtjen nga Shpërthimi tregon se ato mund të përdoren në mënyrë të sigurt në një atmosferë shpërthyesë. Kjo zbatohet edhe për pajisjet e punës dhe pajisjet lidhëse që nuk konsiderohen si pajisje ose sisteme mbrojtëse sipas kuptimit të Rregullores për Kërkesat teknike për pajisjet e përdorura në ambientet shpërthyesë, nëse montimi i tyre në një instalim mund të krijojë në vetvete një rrezik ndezjeje. Masa të nevojshme duhet të merren për të parandaluar ngatërrimin ndërmjet pajisjeve lidhëse.
- 2.5. Duhet të merren të gjitha masat e nevojshme për të siguruar që vendi i punës, pajisjet e punës dhe çdo pajisje lidhëse ndërmjet tyre, të vëna në dispozicion të punëmarrësve, të jenë projektuar, ndërtuar, montuar dhe instaluar, mirëmbajtur dhe vënë në punë, në mënyrë të tillë që të minimizohen risqet e një shpërthimi dhe, nëse ndodh një shpërthim, të kontrollohet ose minimizohet përhapja e tij brenda atij vendi dhe/ose në pajisje pune. Për vende të tilla pune merren masa të përshtatshme për të zvogëluar risqet për punëmarrësit nga pasojat fizike të një shpërthimi.

2.6. Kur është e nevojshme, punëmarësve u jepen paralajmëime optike dhe/ose akustike dhe evakuohen përpara se të jenë arritur kushtet e shpërthimit.

2.7. Kur kërkohet nga Dokumenti për Mbrojtjen nga Shpërthimi, daljet për evakuimin duhet të projektohen dhe të mirëmbahen për të siguruar që, në rast rreziku, punëmarësit të mund të largohen nga vendet e rrezikuara në kohë në mënyrë të shpejt dhe të sigurt.

2.8. Përpara se vendi i punës, që përmban hapësira ku mund të krijohen ambiente shpërthyesë, të përdoret për herë të parë, duhet të verifikohet siguria e tij e përgjithshme ndaj shpërthimit. Të gjitha kushtet e nevojshme për të siguruar mbrojtjen nga shpërthimi duhet të plotësohen . Ky verifikim duhet të kryhet nga persona që kanë eksperiencën dhe trajnimin e duhur profesional në fushën e mbrojtjes nga shpërthimet.

2.9. Kur vlerësimi i riskut tregon se është e nevojshme:

2.9.1. në rast se ndërprerja e energjisë sjell rreziqe shtesë, të sigurohet funksionimi në siguri të plotë i pajisjeve dhe sistemeve mbrojtëse, në mënyrë të pavarur nga pjesa tjetër e instalimit;

2.9.2. të jetë i mundur komandimi manual për të fikur pajisjen dhe sistemet mbrojtëse të montuara në proceset automatike, të cilat devijojnë nga kushtet e projektuara të funksionimit, me kusht që kjo të mos çenojë sigurinë. Këto ndërhyrje kryhen vetëm nga punëmarësit kompetentë;

2.9.3.kur aktivizohet sistemi i fikjes në rast emergjence, energjia e akumuluar duhet të shpërndahet sa më shpejt dhe në mënyrën më të sigurt të mundshme, ose të izolohet në mënyrë që ajo të mos përbëjë më një rrezik.

B. KRITERE PËR PËRZGJEDHJEN E PAJISJEVE DHE SISTEMEVE MBROJTËSE

1. Nëse Dokumenti i Mbrojtjes nga Shpërthimi bazuar në vlerësimin e riskut nuk përcakton ndryshe, pajisjet dhe sistemet e mbrojtjes për të gjithë vendet ku mund të krijohen ambiente shpërthyesë, përzgjidhen mbi bazën e kategorive të përcaktuara Rregulloren Nr. (MTT) 04/2014 “për pajisjet dhe sistemet mbrojtëse të destinuara për përdorim në atmosfera potencialisht shpërthyesë”.
2. Kategoritë e mëposhtme të pajisjeve përdoren në zonat e treguara, me kusht që ato të jenë të përshatshme për gazrat, avujt, aerosolet dhe/ ose pluhurat sipas rasisit:
 - 2.1. pajisjet e kategorisë 1 në zonën 0 ose zonën 20,
 - 2.2. pajisjet e kategorisë 1 ose 2 në zonën 1 ose zonën 21,
 - 2.3. pajisjet e kategorisë 1, 2 ose 3 në zonën 2 ose zonën 22.

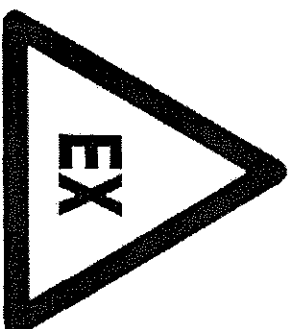
C. MASAT E VEÇANTA PËR VENDE ME RISK PËR SHPËRTHIME

1. Masat e veçanta të zbatueshme në vendet në ambiente shpërthyesë janë si më poshtë:
 - 1.1. Ndalohet përdorimi gjatë punës i substancave dhe pajisjeve të punës, që mund të ndezin atmosferën shpërthyesë;
 - 1.2. Temperatura e sipërfaqes ose e pajisjeve të punës, përfshirë instalimet dhe sistemet mbrojtëse nuk duhet të kalojë temperaturën e lejueshme, në varësi të temperaturës minimale të ndezjes të substancës së ndezshme të pranishme.
2. Nëse risku i shpërthimit nuk eliminohet, është e nevojshme:
 - 2.1. të ndalohet puna dhe të urdhërohet evakuimi i punëmarrësve nga vendi i punës në rast të rritjes së përqendrimit të substancave të ndezshme të pranishme mbi 25% të nivelit të ulët të shpërthimit.

- 2.2. të ndalohet hyrja në vendet e punës, në të cilat përqendrimi i substancave të ndezshme rritet mbi 50% të nivelit të ulët të shpërthimit.
3. I punësuar mund të lejohet:
 - 3.1. për të hyrë në vende me atmosferë shpërthyesë pasi të jetë siguruar oksigjeni të paktën në 19 % në vëllim. Në të kundërt, punëmarrësi është i detyruar të përdorë aparatën e frymëmarrjes së izoluar;
 - 3.2. për të punuar në vende me ambiente potencialisht shpërthyesë, ku përdoren pajisje të punës që mund të ndezin atmosferën shpërthyesë, vetëm pas zbulimit të substancave që potencialisht krijojnë atmosferë shpërthyesë dhe monitorimit të karakteristikave të mjedisit në çdo kohë gjatë punës.
4. Nxehësia që krijohet gjatë punës duhet të reduktohet, në mënyrë që ajo të mos ndezë një atmosferë shpërthyesë.
5. Punëdhënësi duhet të informojë të punësuarin para hyrjes në një vend me atmosferë shpërthyesë, ku përqendrimi i substancave të ndezshme tejkalon vlerën maksimale të lejuar dhe e pajis me mjete mbrojtëse individuale të frymëmarrjes dhe të shpërthimit. Punëmarrësi duhet të shoqërohet (monitorohet) gjatë kësaj pune nga një i punësuar tjetër.
6. Të sigurohet vendi i punës me teknika të adekuata të sigurisë dhe ndihmës së parë.
7. Punëdhënësi është i obliguar të ofrojë trajnim praktik për punëmarrësin përpara fillimit të punës, veçanërisht lidhur me:
 - 7.1. përdorimin e aparatit të frymëmarrjes së izoluar;
 - 7.2. veprimin në situata emergjente gjatë drejtimit të makinerisë dhe zbatimit të masave për të zvogëluar pasojat negative të shpërthimit.
8. Modulet e trajnimit përcaktohen nga punëdhënësi dhe kryhen të paktën një herë në vit.

SHTOJCA III

Shenja e paralajmërimit për vendet ku mund të krijohen ambiente shpërthyesë, në bazë të nenit 6(1.3) të kësaj rregulloreje:

1. Vend ku mund të krijohet një atmosferë shpërthyesë

1.1. Tipare dalhuese:

1.1.1. formë trekëndore,

1.1.2. shkronja të zeza në sfond të verdhë me kontur të zi (pjesa e verdhë të zëritë të paktën 50 % të sipërfaqes së shenjës).

2. Rekomandohet që shenjësi t'i shtohen të dhëna të tjera shpjeguese si klasifikimi i zonës, substancat e pranishme në mjedis, masat e nevojshme, informacion mbi pajisjet mbrojtëse individuale të nevojshme, etj.

ANNEX I

CLASSIFICATION OF PLACES WHERE EXPLOSIVE ATMOSPHERES MAY OCCUR

Preliminary note

The employer shall based on the result of the risk assessment, in accordance with Article 4 of this Regulation, shall classify the places where explosive atmosphere may occur and places with non-explosive atmosphere.

1. Places classification

1.1 A place in which an explosive atmosphere may occur in such degree as to require special precautions to protect the health and safety of the employees concerned is deemed to be hazardous.

1.2 A place in which an explosive atmosphere is not expected to occur in such degree as to require special precautions is deemed to be non-hazardous.

2. Classification of hazardous places

Hazardous places are classified into zones on the basis of the frequency and duration of the occurrence of an explosive atmosphere. The extent of the measures to be taken in accordance with Annex II/ A, is determined by this classification.

Zone 0

A place in which an explosive atmosphere consisting of a mixture with air of flammable substances in the form of gas, vapour, or aerosol is present continuously or for long periods or frequently.

Zone 1

A place in which during a normal work process, an explosive atmosphere consisting of a mixture with air or flammable substances in the form of gas, vapour or aerosol is likely to occur.

Zone 2

A place in which during the normal work process an explosive atmosphere consisting of a mixture with air of flammable substances in the form of gas, vapour or aerosol is not likely to occur but, if it does occur, will persist for a short period only.

Zone 20

A place in which an explosive atmosphere in the form of a cloud of combustible dust in air is present continuously, or for long periods or frequently.

Zone 21

A place in which during normal work process an explosive atmosphere in the form of a cloud of combustible dust in air is likely to occur.

Zone 22

A place in which during normal work process an explosive atmosphere in the form of a cloud of combustible dust in air is not likely to occur but, if it does occur, will persist for a short period only.

Notes:

1. Layers, deposits and heaps of combustible dust must be considered as any other source which can form an explosive atmosphere.

ANNEX II

A. ON MINIMUM REQUIREMENTS REGARDING OCCUPATIONAL SAFETY AND HEALTH OF EMPLOYEES AT RISK FROM EXPLOSIVE ATMOSPHERES

Preliminary note

The employer shall be obliged to implement the requirements laid down in this Annex to: places classified as hazardous in accordance with Annex I, whenever required by the features of work environment, workstations, the equipment or substances used or the danger caused by the activity related to the risks from explosive atmospheres, equipment for non-hazardous places which is needed for and/ or helps to ensure, the safe operation of equipment located in hazardous places.

1. Organizational measures

1.1. Information and training of employees

1.1.1. The employer shall inform the employees and/ or their representatives on all aspects of protection of employees at risk from explosive atmospheres at the workstation.

1.1.2. The employer shall inform the employee working in places where explosive atmospheres are likely to occur regarding the Explosion Protection Document and written instructions on work processes.

1.1.3. The employer shall provide the employees that work in places where explosive atmospheres are likely to occur, adequate and suitable training regarding the use of equipment and protection from explosion.

1.2. Written instructions and temporary permit to enter and/ or work in explosive atmospheres

- 1.2.1 The employer shall draft written instructions on the work processes in hazardous places, where explosive atmospheres are likely to occur.
- 1.2.2 The employer shall draft the way of organization and functioning of the process of temporary permit to enter and/ or work in explosive atmospheres, with the purpose of conducting non ordinary work processes which are related to maintenance, repair, cleaning, or any other process and shall take measures for its implementation.
- 1.2.3. Written instruction must contain minimally:
 - 1.2.3.1. safety data sheets or other data regarding the characteristics of present and used substances, which can lead to an explosion risks;
 - 1.2.3.2. characteristics of places presenting an explosion risk;
 - 1.2.3.3. work process instructions, techniques of configuration, inspection and testing of protective, controlling, measuring and signalling systems;
 - 1.2.3.4. safety and health measures at work and fire protection measures, which shall be employed while putting the equipment in and/or out of operation;
 - 1.2.3.5. the rules for cleaning procedures;
 - 1.2.3.6. range and periods of inspections, testing and other specified examinations;
 - 1.2.3.7. range, periods and process of detection of occurrence of flammable substances in the form of gas, vapour, aerosol or dust;
 - 1.2.3.8. measures in the case of occurrence of an explosive atmosphere and of a serious risk of explosion, including evacuation from the workplace, providing first-aid and measures to liquidate the consequences of the explosion;
 - 1.2.3.9. list of types of works for which permission to work is required,

1.2.3.10. list of persons responsible for issuing permits to work.

1.2.4. Temporary permit to work must contain minimally:

1.2.4.1. the name and function of competent person, responsible for work execution;

1.2.4.2. name and function of competent person, responsible for supervision of work executed;

1.2.4.3. list of member of working group executing the work;

1.2.4.4. exact description of the place, where the work is to be carried out;

1.2.4.5. clear identification of the work to be undertaken

1.2.4.6. hazard identification – which dangerous substances can occur,

1.2.4.7. marking of workplace;

1.2.4.9. way of supervision;

1.2.4.9. way of fitting employees and workplace by protective and safeguarding measures during work execution and after finalization of work;

1.2.4.10. preventive and protective measures for safety and health at work and for fire and explosion protection.

1.2.4.11. validity time of the permit

1.2.5 Permits to work shall be issued by a person who is responsible for this function and has been appointed by the employer prior to the commencement of work.

1.2.6 Members of the Working Group mentioned in subparagraph 3 of paragraph 1.2.4 shall be informed in writing about content of the temporary permit to work, the warning signs informing about eventual explosion hazard.

1.2.7 Explosion Protection Document shall contain minimally:

1.2.7.1. description of the workplace and working areas, such as the name of the establishment, the type of plant, the buildings/rooms design and persons in charge, the number of employees;

1.2.7.2. description of the process steps and/or activities by a brief text, possibly combined with a flowchart;

1.2.7.3. description of the substances used/safety parameters, list of useful safety parameters relevant to explosion protection;

1.2.7.4. results of the risk analysis, the hazardous places/ zones can be described by means of a text and also represented graphically as a zone plan;

1.2.7.5. technical and organisational explosion protection measures;

1.2.7.6. implementation of the explosion protection measures, who is responsible, effectiveness of the measure;

1.2.7.7. coordination of the explosion protection measures;

1.2.7.8. annexes to the explosion protection document, such as CE examination certificates, CE certificates of conformity, safety datasheets, instructions for use of plant or equipment.

2. Explosion protection measures

2.1. Any escape and/or release, whether or not intentional, of flammable gases, vapours, aerosols or combustible dusts which may give rise to explosion hazards must be suitably diverted or removed to a safe place or, if that is not practicable, safely isolated or rendered safe by some other suitable method.

- 2.2. If an explosive atmosphere contains several types of flammable and/or combustible gases, vapours, aerosols or dusts, protective measures shall be appropriate to the greatest potential risk.
- 2.3. Prevention of ignition hazards in accordance with Article 4 of this Regulation shall also take account of electrostatic discharges, where employees or the working environment act as charge carrier or charge producer. Workers must be provided with appropriate working clothes consisting of materials which do not give rise to electrostatic discharges that can ignite explosive atmospheres.
- 2.4. Plant, equipment, protective systems and any connecting devices between them shall be put into operation only if the Explosion Protection Document indicates that they can be safely used in an explosive atmosphere. This applies also to work equipment and connecting devices which are not regarded as equipment or protective systems within the meaning of Regulation on technical requirements for equipment used in explosive atmospheres if their fitting into an installation can in itself give rise to an ignition hazard. Necessary measures must be taken to prevent confusion between connecting devices.
- 2.5. All necessary measures must be taken to ensure that the workplace, work equipment and any connecting device between them, made available to employees have been designed, constructed, assembled and installed, and are maintained and operated, in such a way as to minimise the risks of an explosion and, if an explosion does occur, to control or minimise its propagation within that workplace and/or work equipment. For such workplaces appropriate measures must be taken to reduce the risks to employees from the physical effects of an explosion
- 2.6 Where necessary, employees shall be given optical and/or acoustic warnings and evacuated before the explosion conditions are reached.
- 2.7. Where required by the Explosion Protection Document, evacuation exits must be designed and maintained to ensure that, in the event of danger, employees can leave endangered places promptly and safely.
- 2.8. Before a workplace containing spaces where explosive atmospheres may occur is used for the first time, its overall explosion safety must be verified. All conditions necessary for ensuring explosion protection must be maintained. Such verification must be carried out by persons who have the appropriate professional experience and training in the field of explosion protection.
- 2.9. Where the risk assessment shows it is necessary:

- 2.9.1. Where power failure gives rise to additional hazards, to ensure the functioning at full safety of protective equipment and systems, independently of the rest of the installation.
- 2.9.2. The manual override is possible in order to shut down the equipment and protective systems fitted in automatic processes which deviate from the intended operating conditions, provided that this does not affect safety. Such interventions shall be conducted only by competent employees.
- 2.9.3. Where the shutdown system is activated in case of an emergency, the accumulated energy must be dissipated as quickly and as safely as possible or isolated so that it no longer constitutes a hazard.

B. CRITERIA FOR THE SELECTION OF PROTECTIVE EQUIPMENT AND PROTECTIVE SYSTEMS

- 1. If the Explosion Protection Document based on the risk assessment does not state otherwise, protective equipment and systems for all places in which explosive atmospheres may occur must be selected on the basis of the categories set out in the Regulation No.(MTI)04/2014 "Equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres".
- 2. The following categories of equipment shall be used in the zones indicated, provided they are suitable for gases, vapours or aerosols and/or dusts as appropriate:
 - 2.1. category 1 equipment in zone 0 or zone 20,
 - 2.2. category 1 or 2 equipment in zone 1 or zone 21,
 - 2.3. category 1, 2 or 3 equipment in zone 2 or zone 22.

C. SPECIFIC MEASURES FOR PLACES WITH EXPLOSION RISK

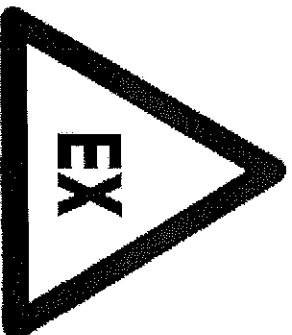
- 1. The specific measures for to be applied for places with explosive atmospheres are as follows:
 - 1.1. The use substances and work equipment during work, which could initiate an explosive atmosphere is prohibited.

- 1.2. The temperature of surface of work equipment, including installations and protective systems must not exceed the permissible temperature, depending on the minimum ignition temperature of present flammable substance.
2. If explosion risk doesn't get eliminated, it is necessary;
 - 2.1. To stop the work and to order the evacuation of the employees from the work place in case of an increase of concentration of present flammable substances over 25% of low explosion level;
 - 2.2. To prohibit entry to the places, in which concentration of flammable substances increases over 50% of low explosion level.
3. An employee may be permitted:
 - 3.1. to enter into places with explosive atmosphere after oxygen is ensured at least in 19 % in volume. Otherwise, the employee shall be obliged to use the isolated breathing apparatus.
 - 3.2. to work in places with potentially explosive atmospheres, where work equipments are used, that can initiate explosive atmosphere, only after detection of substances potentially creating explosive atmosphere and monitoring environment characteristics at any time during the work.
4. The heat that arises when working, shall be dissipated so that to not initiate an explosion atmosphere.
5. The employer shall inform the employee before entering a place with explosive atmosphere, where the flammable substances concentration exceeds the permitted maximum value and provides him with personal breathing and rescue protection equipment. The employee shall be accompanied (monitored) during this work by another employee.
6. Ensuring the workplace with appropriate safety and first-aid techniques.
7. The employer is obliged to provide practical training to employee prior to commencement of the work, especially with regard to:
 - 7.1. using the insulating breathing apparatus;

- 7.2. acting in emergency situations during machine operating and implementation of measures to minimize negative effects of explosion.
8. The training modules shall be defined by the employer and the trainings must be delivered at least once a Year.

ANNEX III

Warning sign for places where explosive atmospheres may occur, pursuant to Article 6(1.3) of this Regulation:

1. Place where explosive atmospheres may occur
 - 1.1 Distinctive features:
 - 1.1.1. Triangular shape,
 - 1.1.2. Black letters on a yellow background with black edging (the yellow part to take up at least 50 % of the area of the sign).
 2. It is recommended to add other explanatory data to the sign such as classification of the zone, substances present in the environment, necessary measures, information on necessary PPE, etc.

PRILOG I

KLASIFIKACIJA MESTA GDE SE MOŽE STVORITI EKSPLOZIVNA ATMOSFERA

Uvodna napomena

Dolenavedeni sistem klasifikacija treba da se primenjuje na mesta gde se preduzimaju preliminarnne mere u skladu sa članom 4. ove Uredbe.

1. Klasifikacija mesta

1.1. Jedno mesto se smatra opasnim ukoliko se na istom može stvoriti eksplozivna atmosfera takvog stepena da iziskuje posebne preventivne mere za zaštitu zdravlja i bezbednosti navedenih zaposlenih.

1.2. Mesto se smatra bezopasnim ukoliko se na istom ne očekuje stvaranje eksplozivne atmosfere takvog stepena da iziskuje posebne preventivne mere.

2. Klasifikacija opasnih mesta

Opasna mesta se klasifikuju po zonama na osnovu učestalosti i trajanja stvaranja eksplozivne atmosfere.

Nivo mera koje treba preduzeti u skladu sa Prilogom II/A, se određuje prema ovoj klasifikaciji.

Zona 0

Mesto na kojem je eksplozivna atmosfera, sačinjena od mešavine vazduha sa zapaljivim materijama u stanju gasa, pare, aerosola ili praha, koja je neprekidno prisutna, u dugim periodima ili često.

Zona 1

Mesto na kojem tokom normalnog procesa rada postoji mogućnost stvaranja eksplozivne atmosfere, sačinjene od mešavine vazduha sa zapaljivim materijama u stanju gasa, pare ili aerosola.

Zona 2

Mesto na kojem tokom normalnog procesa rada ne postoji mogućnost stvaranja eksplozivne atmosfere sačinjene od mešavine vazduha sa zapaljivim materijama u stanju gasa, pare ili vlage, ali ukoliko se navedeno desi, trajeće samo na kratak period.

Zona 20

Mesto na kojem je eksplozivna atmosfera, u obliku zapaljivog oblaka ili praha u vazduhu, prisutna stalno ili u dugim i čestim periodima.

Zona 21

Mesto na kojem se eksplozivna atmosfera, u obliku zapaljivog oblaka ili praha u vazduhu, može stvoriti s vremena na vreme tokom normalnih operacija.

Zona 22

Mesto na kojem se eksplozivna atmosfera, u obliku zapaljivog oblaka ili praha u vazduhu, ne može stvoriti tokom normalnih operacija, ali ukoliko se navedeno desi, trajeće samo na kratak period.

Napomena:

1. Slojevi, mesta za odlaganje i gomile zapaljivog praha se trebaju smatrati kao bilo koji drugi izvor koji može stvoriti eksplozivnu atmosferu.

PRILOG II

A. MINIMALNI USLOVI BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU KOD ZAPOSLENIH UGROŽENIH OD EKSPLOZIVNE ATMOSFERE

Uvodna napomena

1. Poslodavac je dužan da primeni uslove propisane u ovom Prilogu za:

1.1. mesta klasifikovana kao opasna u skladu sa Prilogom I, svaki put kada je to potrebno zbog specifičnosti ambijenta za rad, individualnih radnih mesta, opreme korišćenih supstanci ili opasnosti koje prouzrokuje delatnost povezana sa opasnostima u eksplozivnoj atmosferi,

1.2. opremu za bezopasna mesta koja je potrebna i pomaže u obezbeđivanju sigurnog funkcionisanja opreme koja se nalazi na opasnim mestima.

1. Organizacione mere

1.1. Informisanje i obuka zaposlenih,

1.1.1. Poslodavac informiše zaposlene i njihove predstavnike o svim aspektima zaštite zaposlenih ugroženih od eksplozivnih atmosfera na individualnim radnim mestima.

1.1.2. Poslodavac informiše zaposlene koji rade na mestu gde se može stvoriti eksplozivna atmosfera o Dokumentu za zaštitu od eksplozije i pisanim uputstvima o procesu rada,

1.1.3. Poslodavac za zaposlene koji rade na mestu gde se može stvoriti eksplozivna atmosfera, obezbeđuje dovoljnu i prikladnu obuku u vezi korišćenja opreme za zaštitu od eksplozija.

1.2. Pisana uputstva i dozvola za privremeni ulazak i/ili rad u eksplozivnoj atmosferi

1.2.1. Poslodavac donosi pisana uputstva o procesu rada na opasnim mestima gde se može stvoriti eksplozivna atmosfera.

1.2.2. Poslodavac izrađuje način organizovanja i funkcionisanja procesa privremenog dozvoljavanja za ulazak i rad u eksplozivnoj atmosferi, sa ciljem obavljanja neobičajenih procesa rada a koji se odnose na održavanje, popravku, čišćenje ili bilo koji drugi proces i preduzima mere za sprovođenje istog.

1.2.3. pisana uputstva sadrži najmanje sledeće:

1.2.3.1. tabele sa bezbednosnim podacima ili druge podatke o svojstvima prisutnih i korišćenih supstanci koje mogu stvoriti opasnost od eksplozije;

1.2.3.2. svojstva mesta koja predstavljaju opasnost od eksplozije;

1.2.3.3. uputstva o procesu rada, procesu konfiguracije, kontrole i testiranja sistema zaštite, kontrole, merenja i signalizacije;

1.2.3.4. mere bezbednosti i zdravlja na radu i protivpožarnu zaštitu, koje se trebaju primenjivati tokom stavljanja u rad opreme i/ili njihovog zaustavljanja;

1.2.3.5. pravila za procedure čišćenja;

1.2.3.6. trajanje i periode kontrole i testiranja kao i druga specifična ispitivanja;

1.2.3.7. trajanje, period i proces detekcije stvaranja zapaljivih supstanci u stanju gasa, pare, aerosola i praha;

1.2.3.8. mere u slučaju stvaranja eksplozivne atmosfere i ozbiljne opasnosti od eksplozije, uključujući evakuaciju sa radnog mesta, davanje prve pomoći i mere za uklanjanje posledica eksplozije;

1.2.3.9. listu vrste radova za koje je potrebna dozvola za rad;

1.2.3.10. listu lica nadležnih za izdavanje privremene dozvole za rad.

- 1.2.4 Privremena dozvola za rad treba da sadrži najmanje sledeće:
- 1.2.4.1. ime i funkciju ovlašćenog lica, nadležnog za obavljanje rada;
 - 1.2.4.2. ime i funkciju ovlašćenog lica, nadležnog za nadgledanje obavljenog rada;
 - 1.2.4.3. listu članova grupe koji obavljaju rad;
 - 1.2.4.4. tačan opis mesta gde će biti obavljen rad;
 - 1.2.4.5. jasan opis radova koji će biti obavljeni;
 - 1.2.4.6. identifikaciju opasnosti – koje opasne supstance se mogu stvoriti;
 - 1.2.4.7. obeležavanje radnog mesta;
 - 1.2.4.8. način nadgledanja;
 - 1.2.4.9. način opremanja zaposlenih i radnog mesta zaštitnim i garantujućim merama tokom obavljanja rada i nakon okončanja rada;
 - 1.2.4.10. preventivne i zaštitne mere za bezbednost i zdravlje na radu i protivpožarnu i zaštitu od eksplozije, 1.2.4.11. period važnosti dozvole.
 - 1.2.5. Dozvolu za rad izdaje lice nadležno za tu funkciju, koje je imenovao poslodavac, pre početka rada.
 - 1.2.6. Članovi grupe za rad navedene u tački 3 stava 1.2.4 će napismeno biti obavešteni o sadržaju privremene dozvole za rad, znakovima upozorenja koji informišu o mogućoj opasnosti od eksplozije.
 - 1.2.7 Dokument za zaštitu od eksplozije sadrži najmanje sledeće:

- 1.2.7.1. opis radnog mesta i zona rada, kao što su naziv zgrade, vrstu postrojenja, planimetriju zgrada/prostorija i nadležna lica, broj zaposlenih;
- 1.2.7.2. kratak tekstualni opis koraka i aktivnosti procesa, po mogućnosti u kombinaciji sa grafičkim prikazom istih,
- 1.2.7.3. opis korišćenih supstanci/bezbednosnih parametara, listu korisnih bezbednosnih parametara relevantnih za zaštitu od eksplozije;
- 1.2.7.4. rezultati analize opasnosti, opasna mesta/zone se takođe mogu tekstualno opisati i predstaviti na grafičkom prikazu u obliku planimetrije zone;
- 1.2.7.5. tehničke i organizacione mere za zaštitu od eksplozije;
- 1.2.7.6. primenu zaštitnih mera od eksplozije, ko je nadležan, efektivnost mere;
- 1.2.7.8. koordinaciju zaštitnih mera od eksplozije;
- 1.2.7.8. priloge dokumenta za zaštitu od eksplozije, kao i potvrde CE testiranja, potvrde CE usaglašenosti, tabele sa bezbednosnim podacima, uputstva za korišćenje opreme ili sredstava.

2. Mere za zaštitu od eksplozije

- 2.1. Svako izlivanje i/ili oslobađanje, bilo namerno ili nenamerno, gasova, pare, zapaljivih aerosola ili sagorevajućeg praha, koje može stvoriti opasnost od eksplozije, se treba preusmeriti ili ukloniti na prikladan način na sigurno mesto, ili kada navedeno praktično nije moguće, izolovati na siguran način ili osigurati nekom drugom prikladnom metodom.
- 2.2. Ukoliko eksplozivna atmosfera sadrži nekoliko vrsta zapaljivih i sagorevajućih gasova, pare, aerosola ili praha preventivne mere trebaju biti u skladu sa najvećom mogućom opasnošću.

2.3. Sprečavanje opasnosti od zapaljenja u skladu sa članom 4. ove Uredbe takođe uzima u obzir elektrostatička pražnjenja kada zaposleni ili ambijent rada deluje kao sprovodnik ili proizvođač naboja. Zaposleni trebaju biti opremljeni prikladnim odelom za rad napravljenim od materijala koji ne proizvode elektrostatička pražnjenja, koja ne mogu zapaliti eksplozivnu atmosferu.

2.4. Postrojenja, oprema, sistemi zaštite i svaka spajajuća oprema između njih se stavlja u rad samo ukoliko se Dokumentom za zaštitu od eksplozije navodi da se mogu koristiti bezbedno u eksplozivnoj atmosferi. Ovo se odnosi i na opremu za rad i spajajuću opremu koja se ne smatra zaštitnom opremom ili sistemima u smislu Uredbe o tehničkim kriterijumima za opremu koja se koristi u eksplozivnoj atmosferi, ukoliko njihovo montiranje na instalaciju može samo po sebi stvoriti opasnost od zapaljenja. Treba preduzeti neophodne mere za sprečavanje zabune između spajajuće opreme.

2.5. Treba preduzeti sve neophodne mere za osiguranje da je radno mesto, oprema za rad i svaka spajajuća oprema između njih, stavljena na raspolaganje zaposlenima, projektovana, izgrađena, montirana i instalirana, održavana i stavljena u rad na takav način da se minimizuje opasnost od eksplozije i, ukoliko se dogodi eksplozija, kontroliše ili minimizuje širenje unutar tog mesta i/ili na opremu za rad. Za takva radna mesta se donose prikladne mere za smanjenje opasnosti od fizičkih posledica eksplozije za zaposlene.

2.6. Kada je neophodno, zaposlenima će biti data optička i/ili akustička upozorenja i biće evakuisani pre nego što se ispunne uslovi za eksploziju.

2.7. Kada bude traženo u Dokumentu za zaštitu od eksplozije, izlazi za evakuaciju trebaju biti projektovani i održavani kako bi se osiguralo da, u slučaju opasnosti, zaposleni mogu da napuste mesta opasnosti brzo i bezbedno.

2.8. Pre prvog korišćenja radnog mesta koje sadrži prostor u kojem se može stvoriti eksplozivna atmosfera, treba proveriti opštu sigurnost istog u slučaju eksplozije. Trebaju biti ispunjeni svi neophodni uslovi za obezbeđenje zaštite od eksplozije. Ovu proveru vrše lica s odgovarajućim stručnim iskustvom i obukom u oblasti zaštite od eksplozije.

2.9. Kada ocena opasnosti ukaže da je potrebno da:

2.9.1 u slučaju da prekid električne energije prouzrokuje dodatnu opasnost, treba obezbediti potpunu sigurnost opreme i zaštitne opreme, nezavisno od ostalog dela instalacija;

2.9.2. bude moguće ručno rukovanje u gašenju opreme i zaštitnih sistema postavljenih na automatske procese, koji odstupaju od projektovanih uslova funkcionisanja, uz uslov da ne predstavljaju pretnju po bezbednost. Ova intervencije obavljaju samo ovlašćeni radnici;

2.9.3. prilikom aktivizacije sistema za gašenje u slučaju opasnosti, akumulirana energija se treba otkloniti što je pre moguće i na najsigurniji mogući način, ili izolovati na način da više ne predstavlja opasnost.

B. KRITERIJUMI ZA IZBOR ZAŠTITNE OPREME I SISTEMA

1. Izuzev ako Dokument za zaštitu od eksplozije na osnovu ocene opasnosti ne određuje drugačije, zaštitna oprema i sistemi za sva mesta gde se može stvoriti eksplozivna atmosfera bira se na osnovu kategorija propisanih Uredbom br. (MTD)04/2014 „o zaštitnoj opremi i sistemima namenjenim za korišćenje u potencijalno eksplozivnoj atmosferi“.).

2. Dolenavedene kategorije opreme se koriste za navedene zone, uz uslov da su prikladne za gasove, paru, aerosol i/ili prah, kao što sledi:

2.1. oprema kategorije 1 za zonu 0 ili zonu 20,

2.2. oprema kategorije 1 ili 2 za zonu 1 ili zonu 21,

2.3. oprema kategorije 1, 2 ili 3 za zonu 2 ili zonu 22.

C. POSEBNE MERE ZA MESTA U OPASNOSTI OD EKSPLOZIJE

1. Posebne mere primenjive na eksplozivne atmosfere su sledeće:

1.1. Tokom rada je zabranjeno korišćenje supstanci i opreme za rad koje mogu zapaliti eksplozivnu atmosferu;

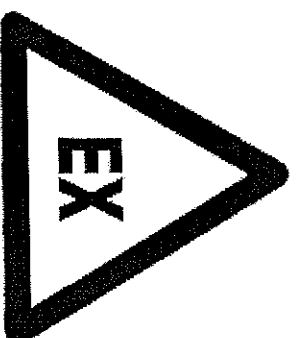
1.2. Temperatura površine ili opreme za rad, uključujući instalacije i zaštitne sisteme ne sme da pređe dozvoljenu temperaturu, u zavisnosti od minimalne tačke sagorevanja prisutne supstance;

2. Ukoliko opasnost od eksplozije nije otklonjena, neophodne je:

- 2.1. zabraniti rad i naložiti evakuaciju zaposlenih sa radnog mesta u slučaju povećanja koncentracije zapaljivih supstanci za više od 25% niskog nivoa eksplozije;
- 2.2. zabraniti pristup mestima za rad na kojima se koncentracija zapaljivih supstanci poveća više od 50% niskog nivoa eksplozije.
3. Zaposlenom će biti dozvoljen:
 - 3.1. ulazak na radno mesto sa eksplozivnom atmosferom nakon osiguranja da je vazduh najmanje na 19% u zapremini. U suprotnom, zaposleni je dužan da koristi izolovanu masku za disanje.
 - 3.2. rad u potencijalno eksplozivnoj atmosferi u kojoj se koristi oprema za rad koja može zapaliti eksplozivnu atmosferu jedino nakon pronalazjenja supstanci koje mogu potencijalno stvoriti eksplozivnu atmosferu i nadgledanje svojstava atmosfere u svako vreme tokom rada.
 4. Toplota koja se stvara tokom rada treba biti smanjena kako bi se sprečilo zapaljivanje eksplozivne atmosfere.
 5. Pre ulaska na mesto sa eksplozivnom atmosferom, poslodavac je dužan da obavesti zaposlenog kada koncentracija zapaljivih supstanci prevazilazi maksimalnu dozvoljenu vrednost i opremi ga zaštitnom opremom za individualno disanje i spasavanje. Zaposleni će biti u društvu (nadgledan) od strane drugog zaposlenog tokom ovog rada.
 6. Obezbeđivanje radnog mesta adekvatnim sigurnosnim i tehnikama prve pomoći.
 7. Poslodavac je dužan da obezbedi praktičnu obuku za zaposlenog pre početka rada, posebno u vezi:
 - 7.1. korišćenja aparature za izolovano disanje;
 - 7.2. postupanja u hitnim situacijama tokom upravljanja mašinerijom i sprovođenjem mera za smanjenje negativnih posledica eksplozije.
 8. Poslodavac određuje modele obuke i održavaju se najmanje jednom godišnje.

PRILOG III

Znak upozorenja za mesta gde se može stvoriti eksplozivna atmosfera, na osnovu člana 6.3 ove Uredbe:

1. Mesto gde se može stvoriti eksplozivna atmosfera

1.1. Karakteristike:

1.1.1. oblik trougla,

1.1.2. crnim slovima na žutoj površini i crnim okvirom (žuti deo treba da zauzima najmanje 50% površine znaka).

2. Preporučljivo je znaku dodati i druge podatke sa objašnjenjima kao što su klasifikacija zone, supstance prisutne u atmosferi, neophodne mere, informacije o neophodnoj individualnoj zaštitnoj opremi itd.